

VÄKTAREN,

Veckotidning, tillägnad
Hemmet, Kyrkan och Staten,
Utgifves hvarje Onsdag i
WINNIPEG, MAN.

af
S. UDÉN, Redaktör,
K. FLEMING, Manager.

PRENUMERATIONSPRIS (i-förskott):
Helt år \$1.00
Halft år 0.50
Fjerdels år 0.35
Helt år till Sverige 1.50
Halft år " " 0.85
postporto inbegripet.

Prenumerationsmedel bör skickas med
Post eller Express Money Order eller
Registered brief.

ADVERTENSING. RATES: pr inch pr
month \$1.00. Larger advertisements at
special liberal rates.
No insertion under 50 cents.

VÄKTAREN,

420 Pacific Ave. - Winnipeg, Man.

Borgmästaren i Winnipeg väljes
för en tid af ett år. Det torde ta
ga ett halft år eller mer att inför
domstolen utreda de saker, som
föreligger angående det nyligen
hållna valet. Till dess tjenar Mr
Gilroy under alla omständigheter.
Skulle han sedan bli afsatt, så
tager han sin tid att hålla nytt val
och den då lyckliga får tjena till
arets slut. Striden är ärofull!

Prof. Tyrrels resa i Norden.

Det är långt till nordpolen, och
fastän Canada sträcker sig ett
stycke åt det hållet, räcker den
dock icke på långt när dit. Ca-
nadas vidsträckt norra del är
dock föga känd ännu och i allmän-
het föreställer man sig den som en
region af snö och is, hvarest ingen
vaxlighet finnes. Förliden vecka
återkom prof. Tyrrel från en ve-
tenskaplig undersökningsresa i
 dessa trakter. I sällskap med en
militsoldat, Mr Fergusson, har han
med tillhjälp af indianer under
sommarmånaderna färdats norrut
till Hudson viken och sedan inåt
landet till Deersjön, hvarest de
färdades norr och nordöst genom
ett land, hvarest de endast sågo
eskimåer och hjortar som inne-
byggare. De kommo efter en må-
dosam färd till vestra kusten af
Hudson viken, omkring 1,000
engelska mil från Winnipeg. Här
styres kosan mot söder utefter
kusten till Churchill och Fort
York och sedan till de isländska
nybyggena vid östra sidan af Lake
Winnipeg och derifrån till Selkirk.
Detta nordliga land veta vi gans-
ka litet om, men undersöknings-
färderna, sådana som denna, hvilka
ske på föranstaltande af regerin-
gen, torde snart afven bringa des-
sa öde trakter inom jordens kända
områden. Der lär icke vara någon
skog, men vaxlighet saknas
ej. I synnerhet är der mängen-
städes rik gräsväxt. Landet är
rikt på sjöar och floder och der
finnes därför rik tillgång på ville-
bröd och fisk. Mineraler saknas
icke heller och det är icke otroligt
att dessa också i en framtid kom-
ma att uttagas.

Resan hade gått lyckligt och vä-
ra upptäcktsfärdare kommo hem
friska och frodiga, oaktadt kraf-
terna mången gång tagits hårdt i
anspråk och man mången gång
varit utsatt för faror.

De lagstiftande försam- lingarne.

Tiden är nu inne för de årligen
sammankommande lagstiftande
församlingarne att möta. Kon-

gressen i Förenta Staterna har
fortgått några veckor, men dess
åtgärden vid denna session tor-
de ej bli af stor betydelse, eme-
dan många af dess medlemmar
tjena deri för sista gång. Då kon-
gressen härnäst sammanträder,
regeras den af ett annat parti,
nämligen af det republikanska.
I F. Stat. väntar man sig därför nu-
mera mycket vid hvad legisla-
turen i de olika staterna företaga
sig. Flere af dessa hafva redan
sammankommit och deribland äro de
i Minnesota samt Norra och Södra
Dakota. I den sistnämnda staten
var det just i behöflig tid, ty stats-
kassaren har rest sin kos och med
honon, som man tror, några hundra-
tusent dollars. Äfven om han
stannat hemma, skulle der varit
en kassabrist på omkr. \$100,000.
Der behöfver man således råda bot
för statens ruin.

Ett af de mera maktfullgämda
uppdrag, som tillkommer de lag-
stiftande församlingarne i stater-
na, är att välja representanter till
kongressens senat eller första kam-
maren. Dessa väljas för en tid
af sex år, och detta är den högsta
förtroendesyssla, som de olika sta-
terna kunna gifva åt någon af
sina medborgare. I flera af sta-
terna kämpas just nu ganska
hårdt om denna syssla. I Minne-
sota har, såsom vi nämde i förra
numret, statens guvernör upp-
trätt såsom en kandidat för det-
ta val. Och striden mellan
honon och senator Washburn är
rent af bitter. Båda äro män, som
gjort sig högst förtjänta om staten
och det vore illa, om striden skul-
le, såsom ej är otroligt, lösa till
bådas nederlag. Det är emellertid
ännu oafgjordt, hur striden
kommer att aflopa.

I vårt land Canada äro de lag-
stiftande församlingarne ännu ej
sammankallade, men de bli för det
snart. I Manitoba möter legisla-
turen tolvden den 4 februari. När
Dominionparlamentet kommer att
möta, vet man icke ännu. Der
råder många gissningar om huru-
vida detta skall möta först och
valen hållas sedan eller tvärtom.
Man torde dock snart få veta hvil-
ketdera det bliver.

Genom de lagstiftande försam-
lingarne är det som ett land och
folk styrer sig sjelft. De äro nöd-
vändiga såsom ett värn för både
frihet och rätt. Det är en ovär-
derlig förmån att bo i ett land,
som eger denna sjelfstyrelse, men
att vara lagstiftande församling-
ar, såväl som de lagar de stifta,
lida af stora brister, derom torde
vi lätt kunna öfvertygas. Det
bevisar sig icke minst deri, att
lagstiftningen aldrig uppnår full-
komlighetens mått, så att man får
upphöra med att lappa och stifta
nya lagar.

Mot dessa hårda tider undrar litet
hvar om icke lagstiftningen skul-
le kunna råda bot, och derför får
man bevitna stora politiska om-
hullningar. Utan tvifvel skulle
mycket kunna botas genom lag-
stiftning, men den kan icke bota
allt, äfven om den vore af den
mest önskvärda beskaffenhet, hur
mycket mindre kan detta då väntas
under närvarande förhållan-
den, då ränker och partipolitik
skola regera snart sagt allt som
finnes.

Hvad man kan lära af en gyttjepöl, när den fryser.

AF professor J. A. UDÉN.

Med hvarje årstid i kläder sig natu-
ren en ny dräkt. Våren är grön,
sommaren gul, hösten grå och vin-

tern hvit. För den, som studerar
naturen, har också hvarje årstid sitt
särskilda intresse att bjuda på. Det
är sant att det är om sommaren lif-
vet utvecklar sin största verksamhet
och att såväl växter som djur gå till
hvila under den kalla årstiden. Men
hur mycket är det ej, som framstäl-
ler sig till vår iakttagelse och vår
beundran äfven i den döda naturen?
Ofta små och obetydliga företeelser,
det är sant, men mången gång, lik-
väl af djupaste innebörd. Och det
är i synnerhet under den kalla år-
tiden, som rent fysiska och kemiska
krafter te sig i ovanliga gestalter,
och särskildt taga vår uppmärksam-
het i anspråk.

Hvad skulle vi till exempel kunna
lära af att närmare beskåda ett så-
dant hvardagligt föremål som en
gyttjepöl, när den fryser?

Gyttja består af matjord och vat-
ten. Matjorden utgöres af mycket
små korn af samma ämne som van-
lig sand och till största delen min-
dre än en tusendel tum tvärs ämne.
För det mesta innehåller den
äfven en större eller mindre tillsats
af förrutnade växtdämnen.

Då miljontals sådana små korn
föras tillsammans, kunna de aldrig
så lätt närmas intill hvarandra, att
de nägra omkring flanas kvar mellan
deras afrundade kanter. Tillkom-
mer nog vatten för att fylla dessa
små mellan rum eller ännu mera, så
bildas dermed gyttja, hvilken derför
kan sägas bestå af ett flytande ämne,
som är vetten, och ett fast ämne,
som är en ytterst fint sönderdelad
sand.

När denna blandning fryser, så
inträffar det, att äfven den flytande
bestånddelen blir fast, då vattnet
förändrar sig till is. Då en flytande
kropp på detta sätt öfvergår till ett
fast tillstånd, antager den gerna en
bestäm d form, som ständigt förblif-
ver lika hos samma ämne. För vat-
ten är denna form alltid sexkantig,
och dess kanter hafva derför vinklar,
af samma storlek, som man får med
att uppdelna en cirkel från dess mit-
t i tre lika stora stycken. Beträkta
vi nu gyttjan, när den fryser, så
märkes lätt, att en del vatten afskil-
jer sig från den fasta matjorden och
bildar liksom tunna upprätt stående
skifvor, hvilka fylla rika men för-
grenade springor. Hvarhelst dessa
mötas, är det ständigt efter den näm-
nda vinkeln. Annars finna vi dem
stundom längre och stundom kortare.
Stundom äro de ganska tjocka
och stundom ytterst tunna.

Vi hafva i denna utbildning i gytt-
jan ett exempel på något, som inträffar
med alla lösta ämnen, som finnas
i jorden. Så länge de förekomma i
lös, d. v. s. i flytande form, för-
blifva de spridda i ringa mängd
genom hela jordmassan. Men då de
af en eller annan orsak ej längre hål-
las lösta utan tvingas att antaga
fast form, afsändras de från alla
dem omgivande ämnen och samlas
sig på särskilda ställen i synnerhet i
små håligheter, der de gemensamt
antaga en bestämd form och kallas då
kristaller. Det är på detta sätt
malmgångar i de flesta fall uppstått.
Guld, silfver och andra metaller
finnas utspädda i nästan alla bergarter
öfver hela jorden. Mängden är dock
så ytterst liten, att den ej alltid kan
upptäckas, icke ens på kemisk väg.
Men af en eller annan orsak inträffar
der stundom, att fuktigheten i
jorden ej längre förmår hålla mal-
men i lösning, utan den börjar af-
sätta sig i fast form. Undersådana
förhållanden heter den sig alldeles
som vattnet i gyttjan. Den samlar
sig utefter springor och andra tom-
rum i berget och afsätter sig i skif-
vor, i små trådar eller i större klum-
por, så länge något ämne finnes kvar
i de omgivande berglagren.

Betrakta vi dag efter dag den
frusna gyttjan, torde vi snart märka,
att de afsöndrade iskristallerna så
småningom bortvittra eller bortdun-
sta, hvilket kommer sig deraf, att
isn upptages i den torra luften. I
den kvarblifna lerjorden, som under
tiden vanligen förlorade största delen

af sin fuktighet, kvarstå då endast
tomma springor, som troget bibehå-
lla vattenkristallernas former.
Dessa skönjas ännu tydligare än för-
ut och påminna ej så litet om de för-
grenade trädlika strålar, som stund-
om synas under rinfrosten på fön-
strén. Dyliga frospingor, såsom
de stundom kallas, hafva ett säregnet
utseende och kunna litet nog igen-
kännas, hvarhelst de påträffas.

I vissa bergslag, som bildats under
en långt aflägsen forntid, har man
iakttagit dyliga små springor, hvilka
kommit att inbuddas och förva-
ras under tidvattensafslagningar på
hafs-kusten. Obetydliga såsom så-
dana märken kunna synas, lemna, de
en vigtig upplysning rörande jord-
ens tidigare ålder, ty de visa, att
klimatet då var nästan lika kallt
som nu. Det var kallt nog att kom-
ma vattnet att frysa. Några-för-
skare hafva annars velat tro, att så-
dan köld endast tillhört vår planets
senaste utvecklingsstadium.

Genom iakttagelser på hur en gytt-
jepöl fryser, kunna vi således ej blott
lära ett och annat om malmernas
uppkomst, utan vi kunna till och
med vederlägga en falsk åsigt rör-
ande hela jordens tidigare klimat-
förhållanden.
(Ur "Nya Pressen")

Hope Academy.

Vårtermen vid Hope Academy
tog sin början den 3 jan, 1895 och
fortsätter till den 5 juni. Vi fi-
stas läsarens uppmärksamhet på de för-
måner denna lärdomsanstalt erbu-
der studerande ungdomen. Lägsta
afgiften för kost, rum och undervis-
ning \$3.75 pr vecka. Praktiska kur-
ser och grundlig undervisning. En
särskild kurs är anordnad för engel-
ska språkets inlämning, på korta-
ste möjliga tid.

För vidare underrättelser tillskrif
S. G. Svenson.
Hope Academy Moorhead Minn.

Böcker och tafvor för intet.

Böcker väckert klot band.
Böcker godt papp band.
Äfven
"Kokbok för hemmet" och
"Bok för fruntimmers handarbeten."
6 vackra originella, nya tafvor
allt erhålles fritt af dem som bruka

ROYAL CROWN SOAP

genom att insända till The Royal
Crown Soap Co., Winnipeg, 25 st.
"Royal Crown Soap" omslag.

MANITOBA & NORTHWESTERN RAILWAY CO.

Reguliera passageraretag afgå:
Mot VESTER:
Från Winnipeg kl. 9.55 på tisdagar,
fredagar och lördagar till Portage la
Prairie, Minnedosa och mellanliggande platser

Blandade tag
afgå från Minnedosa vid passageraretag
ankomst, såsom härunder utvisas.

Mot ÖSTER:
Från Minnedosa och mellanliggande
platser, på månd., onsd. och fredagar.
Blandade tag ankomna till Minnedosa,
såsom härunder utvisas.

Pass. Tid.	STATIONER.	Pass. Månd. Onsd. & Fred.
3.55	Afg. Winnipeg Ankr.	21.25
Tid & Bl.	Bl.	Månd.
Lörd. Tor.	Portage la Pr.	18.35
12.15	12.40	16.20
14.05	15.10	16.20
15.10	17.10	14.10
16.00	18.30	12.40
17.15	Ankr. Rapid City Afg.	13.40

Blandade tag afgå från Minnedosa vid passageraretag ankoms, såsom härunder utvisas.

Mot VESTER:
Från Minnedosa och mellanliggande platser, på månd., onsd. och fredagar.
Blandade tag ankomna till Minnedosa,
såsom härunder utvisas.

Mot ÖSTER:
Från Minnedosa och mellanliggande platser, på månd., onsd. och fredagar.
Blandade tag ankomna till Minnedosa,
såsom härunder utvisas.

Mot VESTER:
Från Minnedosa och mellanliggande platser, på månd., onsd. och fredagar.
Blandade tag ankomna till Minnedosa,
såsom härunder utvisas.

Mot ÖSTER:
Från Minnedosa och mellanliggande platser, på månd., onsd. och fredagar.
Blandade tag ankomna till Minnedosa,
såsom härunder utvisas.

SÄKERT

skulle det mycket

gladja

edra föräldrar eller släktingar, vän-
ner eller bekanta att få läsa något
från den plats, hvarest Ni vistas, och
i gengäld skola de sända eder nytt
från gamla landet. Det kan bäst
uppfyllas genom att prenumerera på
och sända dem "Vaktaren", som in-
nehåller snabba och intressanta ny-
heter från Canada och Nordvestern.

Prenumeration till utlandet
måste erläggas i förskott, emedan tid-
ningen ej sändes på kredit utrikes.

NORTHERN PACIFIC R.R.

Den populära banan

till

St Paul,
Minneapolis,
Chicago,

samt alla platser i
CANADA och FÖR STATERNA,
samt Kootenay, Guldminor.

Pullmans palatssofvagnar och mat-
salsvagnar

med expresstågen dagligen till

TORONTO, MONTREAL,

samt alla öfriga platser i östra Ca-
nada. St Paul, Chicago.

Ett tillfälle att åka genom
den beryktade St Clair tunneln.

Bagage poetteras ända fram "in
bond" utan tullundersökning.

OCEAN-TRANSPORT

och hytt anskaffas till och från Stor-
britannien, Europa, Kina och Ja-
pan. Alla lista klassens

Linier representerade.

Den stora trans-kontinentala
banan till Stilla-Hafskusten

För erhållande af biljetter och vi-
dare upplysningar, hänvända man
sig till bolagets agenter eller till

CHAS. S. FEE,
Gen. Pass. and Ticket Agent, - ST PAUL,

H. SWINFORD,
General Agent, WINNIPEG,

H. J. BLECH,
Ticket Agent, - 496 Main st., WINNIPEG.

Read up.

Read down.

A.	A.	Stations.	A.	A.
1.30p	3.15p	Winnipeg	12.15p	5.30a
1.40p	1.40p	Morris	1.45p	7.45a
8.00a	12.30p	Emerson	2.50p	10.15a
7.00a	12.30p	Pembina	2.50p	11.15a
11.05p	8.30a	Grand Forks	6.30p	9.25p
1.30p	4.55a	W. Junction	10.10p	1.35p
8.40p	8.40p	Minneapolis	6.45a	
8.00p	8.00p	St Paul	7.25a	
10.30p	10.30p	Chicago	9.25a	

Winnipeg-Brandon Branch.

B.	C.	Stations.	B.	C.
1.30p	3.15p	Winnipeg	12.15p	5.30p
7.50p	1.30p	Morris	1.50p	9.00a
7.50a	8.00a	Brandon	7.45p	9.00p

Winnipeg-Portage la Prairie Branch.

B.	Stations.	B.
4.10p	Winnipeg	12.40p
4.15p	Portage la Pr.	12.25p
4.40p	St Charles	11.50a
4.45p	Headingley	11.47a
5.10p	White Plains	11.19a
5.55p	Eustace	10.25a
6.25a	Oakville	10.00a
7.30a	Prairie	9.15a

A., daily; B., Mon., Wed. and Fri.

C., Tues., Thurs. and Sat.

Pullman Palace Sleeping Cars & Dining
Cars on Express daily for all points in
Montana, Washington, British Columbia,
Oregon and California. Close connection
at Chicago with East's a line.

H. SWINFORD, General Agent,

H. J. BLECH, City Ticket Agent,

Winnipeg, Man.

Prenumera på

VÄKTAREN.